

Пенсияга қўшимча

Мен 1956 йилда туғилганман. Касбим ўқитувчи. Иш стажим 32 йил. 2006 йили имтиёзга асосда пенсияга чиққанман. Ҳозирги пайтда шартнома асосида ишлаб келмоқдаман. 2010 йилда пенсия ёшига тўлдим. Мен кейинги ишлаган даврларимни қайта ҳисоблашиб, пенсиямни кўпайтиришим мумкинми?

Г.Сапарова,
Тўрткўл тумани

Тайинланган пенсия миқдорини кўпайтириш мақсадида уни қайта ҳисоблаштиш учун "Фуқароларнинг пенсия таъминоти тўғрисида"ги Қонуннинг 49-моддасида белгиланган асослардан бири бўлиши шарт. Хусусан, мазкур модда талаби бўйича пенсияларни қайта ҳисоблаш:

- пенсионер пенсия миқдорига таъсир кўрсатувчи (пенсия тайинлаштиришга бўлган иш стажига ва иш ҳақи тўғрисидаги ҳамда бошқа) қўшимча ҳужжатларни тақдим этган тақдирда;
 - ногиронлик гуруҳи ўзгарганда;
 - боқувчисини йўқотганлик пенсияси оладиган оила аъзолари сони ўзгарганда;
 - энг кам ойлик иш ҳақи миқдорлари ўзгарган тақдирда;
 - минтақавий коэффицент белгиланган (бекор қилинган) ёки унинг миқдори ўзгарган тақдирда;
 - даромадлар индексация қилинган тақдирда амалга оширилганда.
- Пенсионерлар пенсияни қайта ҳисоблаштиш учун ана шундай ҳуқуқ пайдо бўлганидан кейин исталган вақтда мурожаат этишлари мумкин.

Қанча вақтгача ушланади?

Жиноят содир этганига гумон қилиниб, милиция ходимлари томонидан олиб кетилган фуқаро қанча вақтгача ушлаб турилиши мумкин? Агар унинг айби номаълум бўлса ҳам шундай қилиш мумкинми?

П.Комилов,
Андижон шахри

Ўзбекистон Республикаси Жиноят-процессуал кодексининг 221-моддасида жиноят содир этишда гумон қилинаётган шахсни ушлаб туриш асослари белгилаб қўйилган. Агар ана шу асослардан бири мавжуд бўлса, ЖПКнинг 226-моддасига кўра, шахсни ушлаб туриш муддати милицияга ёки ҳуқуқни муҳофаза қилувчи бошқа органга келтирилган пайтдан бошлаб кўпи билан етмиш икки соатни ташкил этади. Терговчи ёки прокурор томонидан зарур ва етарли асослар тақдим этил-

ганда, ушлаб туриш суднинг қарори билан қўшимча равишда қирқ саккиз соатга узайтирилиши мумкин.

Ушлаб туриш муддати тутагунга қадар ва асослар мавжуд бўлганда шахс айбланувчи тариқасида ишда иштирок этишга жалб қилиниши, унга айб ёшон қилиниши, ушбу Кодекснинг 109-112-моддаларидаги қондалар бўйича сўроқ қилиниши ва ушбу Кодекснинг 236-240-моддалари қондаларига амал қилган ҳолда эҳтиёт чорасини танлаш ҳақидаги масала ҳал қилиниши зарур.

Нима қилай?

Мен ўтган йилнинг март ойларида ишга кирган эдим. Йил охирида, тўғрироғи декабрда меҳнат таштига чиқдим. Шу йилнинг бошида эса, меҳнат таштилари жаволи тузилаётганда меҳнат таштимини июнь ойига ёзишган эди. Шунга асосланган ҳолда таштига чиқмоқчи бўлсам, корхонамиз ҳисобчиси мумкин эмас деди. Шу тўғрими?

Р.Абдуллаев,
Тошкент тумани

Бу каби ҳолат амалдаги Меҳнат кодексида аниқ белгилаб қўйилган. Жумладан, иш йили меҳнат шартномасига биноан иш бошланган кундан эътиборан ҳисобланиб, йиллик асосий ташти биринчи иш йили учун олти ой ишлагандан кейин берилади.

Ташти ҳар йили, шу ташти берилган иш йили тутагунга қадар берилиши лозим.

Йиллик асосий ташти иккинчи ва ундан кейинги иш йиллари учун таштилар жадвалига мувофиқ иш йилининг исталган вақтида берилади. Бу тартиб Меҳнат кодексининг 143-моддаси билан мустаҳкамланган.

Пенсионернинг иш ҳақи

Ҳозирги кунда корхона ва ташкилотларда ишлаётган қариллик нафақасигаги шахсларга иш ҳақининг эллик фоизи миқдоридеги сумма тўланади. Ишчи 2-гуруҳ ногирони бўлса, қариллик ёшигача иш ҳақи тўлиқ тўланади. Лекин 60 ёшдан ошган, яъни 66 ёшга тўлган ва 2-гуруҳ ногирони бўлса, иш ҳақи қандай тўланади? Бизнинг ташкилотда ишлайдиган 66 ёшга тўлган ва 2-гуруҳ ногирони бўлган бир ходим иш ҳақини юз фоиз тўлайсан, деб талаб қилапти. Унинг талаби тўғрими?

Д.Абдуллаева, Оқолтин тумани

Бундай ҳолатлар "Ишловчи пенсионерларга пенсия тўлаш Тартиби"да белгиланган талаблар асосида тартибга солинади. Унга кўра, ишловчи пенсионерларга иш ҳақи тўлови эмас, балки пенсия тўлови миқдори уларнинг тоифасига қараб ўзгаради. Хусусан, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ишлаб келётган пенсионерларга пенсия тўлови қуйидаги миқдорларда амалга оширилади:

— иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари ва ногиронлари (уларга тенглаштирилган шахслар)га, иккинчи жаҳон уруши даврида фронт ортида ишлаган ёки ҳарбий мажбуриятни бажарган шахсларга, I ва II гуруҳ ногиронларига, шунингдек, Чernoбил фалокатидан жабрланган шахсларга 100 фоиз;

— қолган барча пенсионерларга тайинланган пенсиянинг эллик фоизи тўланади.

Қуйидаги ногиронлар уруш ногиронларига тенглаштирилди:

а) собиқ СССР ва Ўзбекистон Республикаси чегараларини кўриқлаш пайтида яраланиш, контузия олиш, майибланиш ёки касалланиш натижасида ногирон бўлиб қолган ҳарбий хизматчилар;

б) 1941 йилнинг 22 июнидан 1954 йилнинг 31 декабри-

гача собиқ СССР ҳудудида ҳаракат қилган ҳамда қилувчи батальонлар, взводлар ва халқни ҳимоя қилувчи отрядларда хизмат қилган даврда яраланиш, контузия олиш, майибланиш ёки касалланиш натижасида ногирон бўлиб қолган шахслар;

в) темир йўлнинг фронт яқинидаги участкаларида ишлаган, мудофаа иншоотлари, ҳарбий-денгиз базалари, аэродромлар ва бошқа ҳарбий объектлар қурилиши ишларида қатнашган ҳамда Ватан уруши йилларида уруш бўлаётган жойларда яраланиш, контузия олиш, майибланиш ёки касалланиш натижасида ногирон бўлиб қолган ходимлар;

г) Ватан уруши ва граждандар уруши йилларида партизан отрядлари ва қўшилмалари таркибида ёки яширин ишларда бўлган даврда яраланиш, контузия олиш, майибланиш ёки касалланиш натижасида ногирон бўлиб қолган ёлланган таркибдаги шахслар;

е) Ватан уруши даврида фашист концлагерларида (гетто ва зўрлик билан тутиб турилади-

ган бошқа жойларда) бўлган даврда яраланиш, контузия олиш, майибланиш ва касалланиш натижасида ногирон бўлиб қолган шахслар (тутқунлар, шу жумладан, болалар);

ж) тинчлик ўрнатувчи кучлар таркибида қатнашиш, шунингдек, ҳарбий ҳаракатлар келтирилган мамлакатларда байналмилал бурчларини адо этиш туфайли яраланиш, контузия олиш, майибланиш ёки касалланиш туфайли ногирон бўлиб қолган ҳарбий хизматчилар, ички ишлар органлари ва миллий хавфсизлик хизматининг бошлиқлари ва оддий ходимлар таркибидан бўлган шахслар;

з) ҳарбий хизматдаги вази-фаларини (хизмат вази-фаларини) бажариш пайтида яраланиш, контузия олиш, майибланиш ва касалланиш натижасида ногирон бўлиб қолган ҳарбий хизматчилар, ички ишлар органлари ва миллий хавфсизлик хизматининг бошлиқлари ва оддий ходимлар таркибидан бўлган шахслар;

и) ўқув машғулотида ёки текшириш учун йиғинларда қа-қирилган ва шу йиғинларда ўз хизмат бурчларини бажарётган яраланиш, контузия олиш, майибланиш ва касалланиш натижасида ногирон бўлиб қолган ҳарбий мажбуриятли шахслар.

Имтиёзим борми?

Уч нафар фарзандим бор. 1979 йилдан меҳнат стажига эгаман. Маълумотим олий. 1982 йилдан 1994 йилгача қишлоқ мактабда она тили ва адабиёти фанидан дарс берганман. 1994 йилдан 1996 йилгача шаҳар раиосида катта муҳаррир лавозимда ишлаганман. 1996 йилдан буён институт кутубхонасида бўлим бошқариши лавозимда ишлаб келмоқдаман. Лекин шу йиллар но-байинида соатбай дарс ҳам ўтганман. Хуллас, умумий педагогик стажим 12 йил, кутубхоначилик стажим 16 йилни ташкил этади. Мен ўқитувчилик ва кутубхоначилик фаолиятим учун имтиёзга эришишим мумкинми?

Р.Ғиёсова, Зарафшон шахри

"Фуқароларнинг пенсия таъминоти тўғрисида"ги Қонуннинг 12-моддаси "к" бандига мувофиқ, ўқитувчилар ва бошқа маориф ходимлари махсус иш стажига камидан 25 йил бўлган тақдирда умумий белгиланган ёшга беш йилга қисқартирилган ҳолда имтиёзга асосда пенсия олиш ҳуқуқига эга бўлишлари қайд этилган. Шу билан бирга, Республика Вазирилар Мақамасининг 1994 йил 12 май кунги 250-сонли қарори билан тасдиқланган 3-сонли рўйхатнинг VII қисмига кўра, маориф ходимларига ўқитувчилар билан

бир қаторда библиотекерлар ва библиотека му-дирлари ҳам кириши белгиланган. Шунинг учун, агар сизнинг маориф соҳасидаги меҳнат фаолиятингиз ана шу касбларга тўғри келиб, юқорида тилга олинганидек, бу соҳалардаги меҳнат стажингиз камидан йигирма беш йилни ташкил этса, имтиёзга асосда пенсияга чиқишга ҳақли бўласиз. Бунинг учун меҳнат фаолиятингизни тасдиқловчи ҳужжатларни олиб туман ижтимоий таъминот бўлимига мурожаат этишингиз лозим бўлади.

Кимларга мажбурий, кимларга эса...

Кейинги йиллар лавомида никоҳга қираётган ёшларни мажбурий тарзда тиббий кўрикдан ўтказиш олат тусига кириди. Айтилган, тиббий кўрик қайси соҳалар бўйича амалга оширилади ва бу кўрикдан қаерда ўтилади? Кўрикдан ўтувчилардан пул олинадими?

Д.Юлдашев, Деҳқонобод тумани

Никоҳланувчи шахслар психик, наркологи, тери-таносил касалликлари, сил касаллиги ва ОИВ/ОИТС узасидан тиббий кўрикдан ўтказилди.

Бундай талаб никоҳланувчи шахсларнинг фуқаролигидан қатъи назар Ўзбекистон Республикаси ФХДЁ органлари томонидан рўйхатдан ўтказилган барча никоҳларга нисбатан тат-

биқ этилади. Агар никоҳдан ўтаётган шахсларнинг ёши элликдан катта бўлса, унда бундай шахсларни тиббий кўрикдан ўтказиш фақат уларнинг розилигига кўра амалга оширилади.

Тиббий кўрикдан ўтиш учун ФХДЁ органлари никоҳланувчи шахсларни доимий ёки вақтинчалик яшаш жойидаги соғлиқни сақлаш тизимининг те-

гишли тиббиёт муассасаларига юборди.

Тиббий кўрик никоҳланувчи шахсларнинг яшаш жойидаги психиатр врачлар, наркологи, тери-таносил касалликлари врачлари, фтизиатрлар томонидан уни ўтказиш учун асос ҳисобланадиган ФХДЁ органлари томонидан берилган йўлдан бўйича бепул ўтказилади.

Саволларга ҳуқуқшунос Дониёр ХАЛИЛОВ жавоб берди

ҲУРМАТЛИ МУШТАРИЙЛАР!

Ўзингизни қизиқтирган ҳуқуққа оид саволларингиз бўлса бизга мурожаат қилинг. Уларга тажрибали ҳуқуқшунослар жавоб беради. Саволларингизни «Huquq» газетасининг «info@huquq-gazeta.uz» электрон почтаси орқали юборшингиз ёки (8-371) 233-26-62 телефони орқали мурожаат қилишингиз мумкин.

Хонадон соҳиби ким? Бу савол бир қарашда сизга эриш туюлиши ва ҳеч иккинланмасан "Албатта, эгасида", деб жавоб қайтаришингиз табиий. Лекин шуниси ҳам борки, ана шу "эгаллик" деган ҳуқуқ ҳар кимга ҳам берилавермайди. Мол-мулк қонун нуқтаи назарида кимга тегишли бўлса фақат ўшангагина натижа қилади.

Хонадон соҳиби ким?

Бахтиёр ИСМАТОВ,
Қарши шаҳар прокурорининг ўринбосари

Республикада хусусий мулкчиликнинг ривожланиши нафақат уй-жойга, балки кўпга бошқа мулкларга бўлган эътиборни ҳам кучайтирди. Шунинг учун мулкчилик муносабатлари доимо аниқликни, инсон ҳуқуқлари бузилмаслигини талаб этади. Афсуски, ҳар доим ҳам бу талаб бажарилавермайди. Чунки орамада айрим "учар"лар, баднафе олғирлар ҳам учраб турадиларки, улар фойда кўриш учун ҳар қандай қинғир иш, жиноят ва қабихликлардан қайтмайдилар. Бу тоифа кимсалар шунчалар абжирки, қайси жойдаги қайси уйнинг қайси хонадони бўш турибди, унинг асл эгаси ким эди ва у ҳозир қаралганидан ҳам хабар топадилар. Бундан ташқари, ширкатлар ва коммунал тўлов ташкилотларида ана шундай устаси фарангларнинг ҳамтовоқлари ҳам йўқ эмас.

Ильдор Мирзаев, Отабек Аъзамов ва Мажид Узоқовлар пул, фойда деса туяни бутун ютадилар хилидан чиқиб қолишди. Улар 1993 йилда вафот этган Давлекамова Холлада Аҳмедовнинг номида бўлган Қарши

шаҳар Пахтазор миттитумани 10-уй, 6-хонадоннинг қаровсиз қолганлигидан фойдаланиб, ушбу хонадонни қалбаки ҳужжатлар билан қўлга киритмоқчи бўлишди. Шу мақсадда Россия Федерацияси Санкт-Петербург шаҳридан марҳума Давлекамова Холлада Аҳмедовна номидан Узоқов Мажид Худойқулович номига хат йўллаб, гуё унга Давлекамова номида бўлган юқорида қайд этилган хонадонни сотиш ҳуқуқини берувчи қалбаки ишончнома ҳам қўшиб жўнатдилар. Кейин қалбаки ҳужжатларни хусусий нотариус А.Мусаевага тақдим қилишиб, мазкур хонадон-

ни Бекмира Юлдошев номига расмийлаштириб олишди.

Шундан сўнг И.Мирзаев жиноий шериклари О.Аъзамов ва М.Узоқовлар билан ўзаро келишиб, қалбаки ҳужжатлар асосида ушбу хонадонни Дилшод Саломовга 16 миллион сўмга сотиб юбордилар.

Фуқаровий даъвогар Эльвера Давлекамова, яъни марҳума Холлада Аҳмедовнинг келини 1989 йилда Давлекамов Ахат Равеловичга қонуний турмушга чиққан. У Қарши шаҳар Пахтазор миттитумани 10-уй, 6-хонадонга кўчиб келиб, шу манзилга рўйхатга қўйилган ва эри ҳамда

қайнонаси билан бирга яшаган. Турмуш ўртоғи 1991 йилда Россия давлатига ишлаш учун кетган. У уйда қайнонаси ва фарзанди билан қолган. 1993 йилда қайнонаси Холлада опа касал бўлиб вафот этганда эри унинг таъзиясига келолмаган. У қайнонасининг номида бўлганлиги учун унинг ҳужжатларини олиб, ўз номига расмийлаштириш учун БТИ ва нотариусга борганида улар унга: "Уйни сенга расмийлаштириб беролмаймиз, уй эринг Ахатга тегишли. Онанасидан унга ўтади. Агар эринг розилик берса, уйни сенинг номингга расмийлаштириб берамиз", де-

йишган. Эльвера 2004 йилда ўғли билан Россия давлатининг Бошқирдистан Республикасига кўчиб кетиш олдидан уйни қариндоши Розага топшириб кетади. Роза эса уни Мавжуда исмли аёлга ижарага беради. Эльвера эрини қидириб Россия давлатининг Рязань шаҳрига боради. У ерда эрининг холаси яшарди. Маълум бўлишича, эри 2008 йил май ойида вафот этган экан. Бу хабарни у 7 ойдан сўнг унинг холасидан эшитгани ва эрининг ўлганлиги ҳақидаги маълумотномани олиб, 2009 йил 27 октябрь кунини Қарши шаҳридаги уйига келса, бу ерда бегона кишилар яшаётган экан. Улардан "сизлар кимсизлар?", деб суринтирса қайнонанинг номидан Узоқов Мажид номига уйни сотиш учун ёзилган ишончномани кўрсатишган.

Сўнгра у ширкатга бориб, ширкат раисидан ҳар бир хонадонда бўладиган "форма-16" ни сўраганда, ширкат раиси ушбу қарточкани атайлаб йўқ қилган ва унинг ноқонуний сотиб юборилишига сабабчи бўлган экан. Шундан сўнг Эльвера судга ариза билан мурожаат қилади.

Судланувчилар И.Мирзаев, О.Аъзамов ва М.Узоқовларнинг айби дастлабки терговда судланувчи, фуқаровий даъвогар ва гувоҳларнинг сўроқ баённомалари, ёзма далиллар билан тўлиқ исботини топди.

Қонулар ҳақ учун, ҳақиқат учун хизмат қилади. Мазкур ҳолатда ҳам у оддий фуқаро Эльвера жабрланувчининг ўз ҳимоясига олди. Жабрланувчининг даввоси қаноатлантирилиб, жиноий гуруҳ аъзолари тегишли жазога тортилдилар. Қўлмиш-қидирмиш, деб шуни айтсалар керак-да!

Каклик баҳона...

Ҳожиакбар ИСҲАКОВ,
Чуст туман прокуратураси
терговчиси

Бутун дунёнинг афкор оммасини ташвишга солиб турган гиёҳвандлик ҳақида кўп ва кўб гапирилмоқда. Бироқ шундай бўлсада, негадир бу иллатнинг томирини заминимиздан тамомла юлиб ташлаб бўлмапти. Киссасини уйлайдиган калтабин кимсалар ҳисобига гиёҳванд моддалар савдоси барҳам топмайпти.

Поплик Валижон Топилов ҳам пул топишининг шу жирканч йўлини танилади. У ҳамқишлоғи Олимжон билан гаплашиб ўтирар экан, чустлик бир йигит Говадан Чолакка каклик олиб келиб сотишини билиб олди. Сўнгра ундан Низомиддиннинг телефон рақамини сўраб олиб, унга қўнғироқ қилди:

— Эшитишимча, сиз каклик сотар эмишсиз, — деди салом-алиқдан кейин. — Иккимиз учрашиб, гаплашиб олсак бўларкан. Ҳар ҳолда... иккаламызга ҳам фойдали таклифим бор...

— Биздан нима хизмат, ака? — ҳайрон бўлди Низомиддин.
— Какликларнинг донасини қанчадан сотасиз? — муддасини аниқлаш қийин бўлгани учун гапни чалғитди Валижон. — Ҳалолқуш топиб бера оласизми?

— Топамиз, — жавоб қайтарди Низомиддин.

— Яхши, эртага Чустда учрашамиз. Ҳаммасини ўшанда келишиб олармиз...

Улар 2009 йилнинг 23 ноябрь кунини Чуст тумани марказида учрашиб, Гова кишилогига боришди. Овқатланмиш баҳона Валижон янги танишига муддасини айтди:

— Олмослик битта танишим наша топиб беради. Уша Россияга кетиб қолибди.

Шу масалада менга ёрдам бера оласизми?

— Менда бунақа нарсалар йўқ, — бош чайқалди Низомиддин. — Сиз касалик сўраганингиз учун кишилогимизга олиб келдим. Йўқса...

— Қани, унда какликларингизни кўрайлик-чи, — иш у ўйлаган томонга ўзгармаганидан хавотирланган Валижон мавзунини ўзгартиришга қарор қилди. — Нархи маъқул келса, сотиб оламан...

Валижон Низомиддиннинг уйига бориб, какликларни томоша қилган бўлди. Пайт топиб яна уша гапни қўзғалди:

— Менга қўшни давлатга ўтса бўладиган яқин ва хавфсиз йўлни кўрсатиб юборсангиз. Сизни қуруқ қўймайман...

У Низомиддин ердимида қўшни республика чегараси бўлиши Гова кишилогининг тоғли қисмига бориб, йигитни бир четда қолдириб, таниш маҳаллага кириб кетди. Орадан бироз вақт ўтган, целлофанга ўралган нарса олиб чиқди.

Низомиддин уни йўловчи "Дамас"га кузатиб, уйига қайтди. Бироқ янги танишининг ниёти яхши эмаслигини аниқлагани учун қўл телефони орқали керакли манзилга қўнғироқ қилди. Шу боис Валижон узоққа бора олмади. ИИБ ходимлари уни қўлидаги гиёҳванд модда билан қўлга олишди.

Жиноят ишлари бўйича Чуст тумани суди Валижон Топиловнинг мазкур жиноий иштини ўрганиб чиқиб, унга нисбатан етти йил муддатта озодликдан маҳрум этиш жазоси тайинлади.

Нафсининг қули

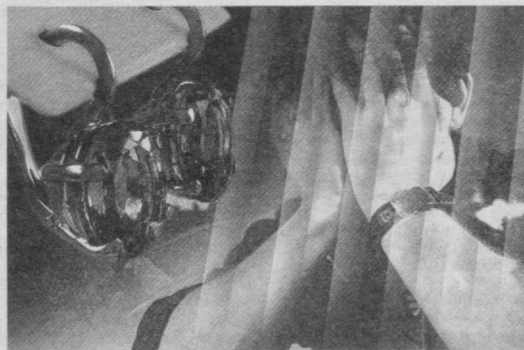
Энигина 23 баҳорни қаршилаган Акрам Хайриев (исм-фамилиялар ўзгартириган) илгари ҳам бир неча марта сулланганига қарамай, яна жиноятга қўл урди. Бу гал у зўрлик ишлатиб, номуста тегиш билан боғлиқ ҳолда қасалан олам ўлдириш ҳамда ўзганининг мулкни талон-торож қилиш каби жиноятларни содир этди.

2009 йил 23 октябрь кунини Акрам Бухоро шаҳрида истикомат қилувчи қариндоши Шахрибону Содикованинг илтимосига асосан холасиникидан уйига олиб келади. Унинг кўнглига шайтон қачон оралаганини ҳозир айтиш қийин. Аммо, нима бўлганда ҳам ниёти бузилиб, уйда Шахрибонудан бошқа ҳеч ким йўқлигига ишонч ҳосил қилгач, қизга яқинлашади. Шахрибону ҳар қанча қаршилик кўрсатмасин, йигит куч ишлатиб, уни ерга йиқитади ва қўлоғини боғлаб, номусига тегади.

Афсуски, Акрам бу билангина қеланиб қолмайди. Қизнинг қаттиқ қаршилик кўрсатганлиги сабабли жаҳли чиққан йигит энди ундан ўч олмоқчи бўлади. Телевизор устидаги ошхона пичоғини олиб, Шахрибонуга уч марта уради. Қизнинг ўлганига ишонч ҳосил қилгач, марҳумнинг қулоғидаги тилла ҳалқан ечиб олади-да, ўзини хонадаги кўрпалар билан ўраб, воқеа жойидан қочиб кетади.

Ҳар қандай жиноят изсиз йўқолмайди. Шахрибону Содикованинг ўлими орасидан олиб боришдан тезкор тергов ва текширув натижалари, экспертиза ҳулосалари асосида жиноятчининг шахси аниқланди.

Бобир СОБИРОВ,
Бухоро вилоят прокуратураси
бўлим бошлиғи,
Лолахон МАНСУРОВА,
журналист

Ҳукм ўқилди. Ўзбекистон Республикаси ЖНнинг тегишли моддаларига асосан судланувчи Акрам Хайриевга 21 йил муддатга озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинланди. Унга шунингдек, жазонинг дастлабки 2 йилини турмада, қолган қисмини қаттиқ тартибли колонияларда ўтати белгиланди.

А.Хайриев озодликка чиққанда, ҳаётда ўз ўрнини топиши, ҳалол меҳнат қилиб кун кечириши, одамлар хурмат-эътиборини қозониши мумкин эди. Бироқ, у бундай имкониятдан фойдаланмади. Аксинча қариндошининг шаънини булғаб, унинг жонига қасд қилди. Нафс қулига айланган Акрам бу қилмиши билан бир беғуноҳ инсон умрига завол бўлди. Қариндош-уруғлар орасидаги меҳр-оқибат ришталарини узди.

Таътил мароқли ўтмоқда

Мамлакатимизда ўғил-қизларнинг ёзги дам олиш мавсумини мазмуни ва унумли ташкил этиш масаласига алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Болалар оромгоҳлари, сиҳатгоҳлар, соғломлаштириш масканлари фаолиятини янада яхшилаш, моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, дам олиш масканларига, аввало, чекка ҳудудлардаги кам таъминланган, серфарзана оилалар ўғил-қизларини, меҳрибонлик уйлари тарбияланувчиларини жалб этиш юзасидан кенг қўламли чора-тадбирлар амалга оширилаётир.

Ойбек КАРИМОВ,
Андижон вилоят прокурорининг
ёрдамчиси

тароф этишга қаратилган прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилган. Жумладан, Хўжабод туманидаги "Богбон" болалар оромгоҳида айрим ётоқхоналарга кроватлар олиб келинмаганлиги ва деразаларга ойналар солинмаганлиги, чўмилиш ҳавзасига сув тўлдирилмаганлиги, ободонлаштириш ишлари охирига етказилмаганлиги, кутубхона тўлиқ жиҳозланмаганлиги, тиббиёт хонаси дори-дармонлар билан таъминланмаганлиги, оромгоҳ ҳудудидagi айрим туғни ёритиш чиқроқлари носоз ҳолда эканлиги, ёнғин хавфсизлиги буйича тайёргарлик ишлари охирига етказилмаганлиги аниқланган.

Андижон шаҳар прокуратораси томонидан ҳақ таъмин бўлими тасаруфидаги 4, 6, 9, 16, 48-умумтаълим мактабларида очилиши мўлжалланган кундузги оромгоҳларнинг тайёргарлиги юзасидан ўтказилган текширишларда тозалов иш-

борилмоқда. Дам олиш масканда ўқувчилар бўш вақтларини самарали ўтказиши учун унга яқин тўрақлар ташкил этилган. Бундан ташқари, турли кўнгилочар тадбирлар, спорт мусобақалари, ижодкорлар билан учрашувлар ва тоғ бағрига саҳатлар ўғил-қизларда катта таассурот қолдирмоқда.
— Мен Андижон шаҳридаги 1-мактабда ўқийман, — дейди Одина Аҳмадалиева, — Бўз туманида жойлашган "Кўёшча" оромгоҳида яратилган шароит бизга жуда манзур бўлди. Бу ерда мириқиб дам оламиз, янги дўстлар ортираёмиз. Спорт беллашувлари ва бошқа тадбирлари иштирок этаймиз.
— Ёзги оромгоҳларда болалар-

нинг нафақат дам олиши, балки ўқув йили давомида олган билимини мустаҳкамлаши учун ҳам қўлай имкониятлар яратилган, — дейди "Машъал" оромгоҳи бошлиғи Абдусалом Мирзаев. — Турли мавзуларда ўтказилаётган маърифий дастурлар, мушоиралар болаларга узгача завқ бағишламоқда.

Вилоят прокуратораси органлари томонидан мутасадди идораларнинг ёз мавсумини мазмуни ўтказиши учун зарур бўлган шарт-шароитларни яратиш борасидаги фаолияти устидан прокурор назорати ўрнатилган.

Маъруф йўналишида ўтказилган текширишларда айрим қонунбузарликлар ҳам аниқланиб, уларни бар-

лари охирига етказилмаганлиги, кутубхоналар етарли адабиётлар билан таъминланмаганлиги, тиббиёт хонаси зарур дори-дармонлар ва тиббий воситалар билан жиҳозланмаганлиги, болаларнинг уйин хоналари ва тўрақлар фаолияти йўлга қўйилмаганлиги маълум бўлди.

Хонобод шаҳар, Олтинқўл, Булоқбоши, Балиқчи, Пахтаобод, Кўрғонтепа, Асака туман прокурорлари томонидан ўтказилган текширишларда ҳам юқоридagi каби қонунбузарликлар аниқланган. Юқоридagi камчиликларни бартараф этиш ва айбдор шахсларни жавобгарлиги масаласини ҳал этишга қаратилган прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилди.

Бундан ташқари, ёз мавсумида 37570 нафар бола мактабдан ташқари таълим муассасаларига, 28047 нафари болалар ва ўсмирлар спорт мактабларига, 104461 нафари мактаблар ва маҳалларда ташкил этилган тўрақларга жабб этилди.

— Мавсумга тайёргарлик доирасида оромгоҳ қайта таъмирланиб, болалар ва тарбиячилар учун барча қўлайликлар яратилди, — дейди Андижон туманидаги "Боғишамол" оромгоҳи бошлиғи Исмоил Абдусултоҳинов. — 200 ўринли ошхона ва ётоқхона янги жиҳозлар билан тўлиқ таъминланди. Қўшмча спорт анжумлари келтирилди. Болаларнинг саломатлиги тажрибали шифокорлар томонидан назорат қилиб

Халол меҳнат қилиб, инсонларга беғараз муносабатда бўлган одамгина эл олдига обрў-эътибор қозонади. Унинг қилган меҳнати, ҳаётда амалга оширган саъодат ишлари юксак қадрланади. Шу жиҳатдан қараганда қирқ йилдан зиёд бир жойда — Гурлан туман прокураторасида катта назорат лавозимида ишлаб, шу жойдан нафақатга чиққан Альфия Абдуллаевна Сагитованинг ҳаётини барчага ўрнак қилса арзийди.

— Инсон тақдирини ўз қўли билан яради, — дейди Альфия опа. — Меҳнатдан қочмаслик, кийинчиликлардан чўчимаслик, сабр-тоқати бўлиш лозим. Ана шундангина ҳар бир одам ҳаётда ўз ўрнига эга бўлади, обрў-эътибор қозонади.

Шу юртда камол топдим

Дарҳақиқат, бунга Альфия опанинг ҳаёти мисол бўла олади. Шимолий Қозоғистоннинг чекка бир қишлоғида туғилиб ўсган ёшгина қиз ўз тақдирини ўзбекистонлик йигит ўсқин Ражабов билан боғлади. Ўз юртидан узоқда яшашдан, ҳаётда учрайдиган турмуш қийинчиликларидан чўчимасди. Балки Ўзбекистонни она юрт сифатида қабул қилиб, бутун умрини мана шу заминга бағишлади.

— Мен шу юртда камол топдим, баҳтимни топдим, — дейди у. — Бу ерда ҳаёт мени кўп нарсага ўргатди. Севимли касбимда 1959 йилдан бошлаб ишлай бошладим. Меҳнат дафтарида ҳам биргина буйруқ бор, холос. Гурлан туман прокураторасида катта назорат лавозимида қирқ бир йил ишладим. Қилган хизматларим бесамар кетмади. "Ўзбекистон Республикаси прокураторасининг фахрий ходими" нишони билан тақдирландим, бир талай ёрликлар соҳибаси бўлдим. Олдий инсонга бундан ортиқ нима керак?

Ҳам давлат иши, ҳам оила ташвиши, болалар тарбияси буларнинг барчасига улгуриш, вақт топиш жуда мушкул. Аммо

Мирзабек ЖАПАКОВ,
журналист

Альфия опа бунини удралди. У она сифатида ҳам ибратли бекалардан. Олти нафар ўғил-қизнинг меҳрибон волидаси, ўндан ортиқ невараларнинг эса севили буважониси. Унинг оқ ювиб, оқ тараган фарзандлари халқ ҳўжжалигининг турли хил соҳаларида меҳнат қилаёпти. Бири шифокор,

бири ўқитувчи, тарбиячи, қурувчи, ҳуллас, ҳар қайсиси онаси каби ўз ишининг жонқуялари.

— Инсон ўз меҳнати орқасидангина қадр топар экан, — дейди Альфия опа. — Утган йили 70 ёшга ўтдим. Шу кунни қўтлмаганда вилоят ҳўкимиси О.Оллаберганаев, вилоят прокурори Б.Шомирзаев ҳамда вилоят ички ишлар бошқармаси бошлиқлари келишиб мени табриқлашди. Ана шундангина йиллар давомида қилган меҳнатларим зое кетмаганлигини яна бир бор англадим. Шу қўнларга етишимга, аввало, юртимизнинг тинчлиги, ўзбек халқининг меҳр-оқибати сабаб. Шу юрт учун, шу халқ учун қанчалик меҳнат қилсанг, жон қуйдирсанг кам.

Ўтганларнинг охира ти овод бўлсин!

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратораси «Нуқид» газетаси жамоаси таҳририй муҳбири Гули Ҳожибоевага падагри бузруквори **Абдуваҳоб отанинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик ихҳор этади

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратораси жамоаси, Фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилиги Маркази ҳамда Андижон вилоят прокуратораси жамоаси прокуратора фахрийси **Назиржон Раҳимовнинг** вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзоларига чуқур таъзия билдиради

Huquq
yuridik gazeta

Muassis:
O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi

Bosh muharrir: Jahongir MAKSUMOV

Tahrir hay'ati:
Abbosxon SANGINOV, Muxtor ZOIROV,
Gulnoza RAHIMOVA, Yusupbov GOIPOV,
Svetlana ORTIQOVA,

Baxtiyor NAZAROV (Bosh muharrir o'rinbosari),
Shavkat YODGOROV (mas'ul kotib)

Tahririyat manzili:
Toshkent shahri, Yahyo G'ulomov ko'chasi, 66-uy.
Telefon: 233-98-40, 233-10-53.
Faks: 233-64-85, 233-10-53.
E-mail: info@huquq-gazeta.uz

Gazeta O'zbekiston Respublikasi matbuot va axborot agentligida
2009 yil 12-oktabrda 0188-raqam bilan ro'yxatga olingan.

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqriq qilinganmaydi va apalariga qaytarilmaydi.
Muallif fikr tahririyat nuqtai nazaridan farglanishi mumkin.
«HUQUQ» matarialarini ko'chirib bosish taqat tahririyat ruxsatii bilan amalga oshirilmadi.
Iltijot materialari.
Reklama materiallarining mazmuni uchun tahririyat javobgar emas.

Nashr ko'rsatkichi — 231
ISSN 2010-7617

Buyurtma **j-9704. 23 916** nusxada bosildi.
Gazeta tahririyat kompyuter bazasida teriladi va sahifalandi. «HUQUQ» original matketi.
Sahifalovchi: S.BOBDOJONOV
Navbatchesi muharrir: Y.PARDAYEV
Navbatchesi: O' .DEHQONOV

Gazeta haftaning payshanba kunlari chiqadi.
Sotuvda kelishilgan narxda

Gazeta «O'zbekiston» nashriyot matbaa ijodiy uyida chop etildi.
Korxonaga manzili: Toshkent shahar, Alisher Navoi ko'chasi, 30-uy.
Bosmaxonat puztirish vaqti: 22.00. Topshilishi: 22.30 1 2 3 4 5 6 7 8 9